

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

III. Secundum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

tis, erant cis Jordanem: Inde fit ut pluribus Deuteronomii locis, post *יבער הירדן* & *עבר הירדן*, subjungatur, ad orientalem, vel, ad occidentalem partem; ad vitandam nimirum ambiguitatem, & apertius designandam, vel ceteriorem, vel ulteriorem partem.

III. Secundum argumentum ex his Aben Ezrae verbis depromitur: *Modo intelligas mysterium duodecim*. Quorsum hæc pertineant, intelligere se negat Auctor Tractatus Theologico-Politici, sed tamen significare coniectat, vel Aram in monte Hebal à Josia exstructam ex mandato Mosis, quæ juxta Rabbinorum somnia lapidibus duodecim constabat, cuique lex Mosis fuerat inscripta. Atqui, inquit, tam exiguo spatio Pentateuchus inscribi non potuit, unde sequitur Legem Mosis non esse Pentateuchum. Vel notari suspicatur duodecim Maledictiones vicesimo septimo Deuteronomii capite memoratas, quas, inquit, fortasse credidit Aben Ezra, non fuisse in libro Legis descriptas, idque propterea quod Mosis præter descriptionem Legis Levitas insuper recitare illas Maledictiones jubet, ut populum jurejurando ad leges descriptas observandum asstringerent. Vel notari denique putat postremum Deuteronomii caput, quod versibus continetur duodecim, & quo narratur Mosis interitus; proindeque ab alio quam à Mose scriptum esse tam caput illud, quam reliquum Pentateuchum. Ex hac opinionum varietate & inconstantia, conclusionis apparet inutilitas. Ad primam quod attinet, meminisset Disputator ille ingentes fuisse lapides, juxta verba Deuteronomii, quibus constabat Ara hæc Hebalitana. Quod autem ex Rabbinorum auctoritate duodecim eos fuisse vult, merito somnium hoc rejicimus; cui originem præbuerunt, ni fallor, duodecim illi lapides, quos de medio Jordanis alveo in castra Josie referri jussit. Meminisset præterea non univèrsum Pentateuchum, sed Deuteronomium duntaxat in Hebalitana Ara fuisse descriptum. Sic enim habetur in libro Josue: *Et scripsit super lapides Deuteronomium legis Moysi, quod ille digesserat coram filiis Israël*. Videat nunc egregius ille libertatis philosophicæ vindex, quid inde adversus Pentateuchum possit concludere. Secunda opinio de duodecim Maledictionibus, quoniam mera coniectura est, meris innixa coniecturis, quibus nihil simile proferre debet, sed certissimis rationibus pugnare, quisquis antiquissimam & receptissimam sententiam tentat convellere, non responsione, sed risu excipimus. Tertia demum opinio, quæ his Aben Ezrae verbis notari statuit versus duodecim postremi capitis Deuteronomii, quam frivola sit & inepta intelligunt ii, qui sacrorum Codicum per versus distinctionem Mose longe recentiorem esse sciunt. Docet enim Elias Levita Legem omnem olim versum unicum fuisse, & à Magistris Tiberiadis, diu post Urbis excidium, divisam fuisse per versus. Mox autem argumentum refellemus, quod ex interitus Mosis narratione ad finem Pentateuchi adnexa oritur.

IV. Tertio argumento materiam subministrant hæc Deuteronomii verba è tricesimo primo capite: *Scriptis itaque Moyses legem hanc, & tradidit eam Sacerdotibus filiis Levi*. Id volunt alterius esse Scriptoris, res à Mose gestas referentis, non Mosis ipsius. Equidem, ut verum fatear, argumenti hujus vim non video; nec enim intelligo, qui minus hæc à Mose scripta esse potuerint, quam illa capitis vicesimi noni: *Hæc sunt verba fœderis, quod præcepit Dominus Moysi, ut scriberet cum filiis Israël in terra Moab*: & alia ejusmodi sexcenta, quæ passim in Pentateucho occurrunt, quibus de se ipse Mosis velut alia persona loquitur.

V. Hæc habentur duodecimo Geneleos capite: *Pertransiit Abram terram Chananæam, usque ad locum Sichem, usque ad Convallem illustrem: Chananæus autem tunc erat in terra*. Inde concludunt hæc à Mose scripta non esse: manifestum quippe esse Chananæum jam non fuisse in Chananæa terra, quo tempore hæc scribebantur: nam si fuisset, quorsum addidisset Scriptor, tunc fuisse in Chananæa, tempore nempe de quo scribit, cum etiam tum esset hoc tempore quo scribit? Atqui Mosis tempore nondum patriis finibus depulsi erant Chananæi. Minime igitur hæc Mosis adscribi possunt. Cui rationi ipse occurrit Aben Ezra; ait enim hoc commate significari, vel Chananæos jam tum in terra hac sedes posuisse, quando illuc venit Abram; vel aliud inesse rei huic mysterium, hoc est, jam his locis esse exterminatos, cum hæc scriberentur, proindeque Mosem auctorem non habere. En tibi igitur expositionis Aben Ezrae disjuncta membra duo: vel, jam tum Chananæus erat in terra; vel, etiam tum Chananæus erat in terra: hoc est, *ה' אלהים הו' עו' תי' ג' ה'*, *ה' אלהים הו' עו' תי' ג' ה'* quorum posterius, quoniam impietati suæ favet, arripit Theologico-Politicus Auctor; nos, quoniam veritati studemus, in priore acquiescimus. Nec enim sine causa notavit Moles Chanaanitidem terram jam tum invasisse Chananæos, cum illuc primum venit Abraham: quippe id ignorare poterat Chronologicæ rei imperitus Lector, cum vix quadringenti Chananæorum inter & Abrahami adventum intercesserint